

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 9 — Leto VII.

PTUJ, 5. marca 1954

Cena din 10.—

V prvem četrtletju bo porabljenih nad 61 milijonov din iz okrajnega proračuna

Na seji obeh zborov OLO 26. februarja 1954, je bil potrjen predlog četrtletnega okrajnega proračuna, ki predvideva nad 61 milijonov dinarjev dohodkov in prav toliko izdatkov in ki vsebuje najnujnejše potrebe, ker se ni določena letna proračunska vsota.

Največ sredstev bo v tem četrtletju porabljenih za področje prosvete (22.848.655), za osebne in stvarne izdatke, pri katerih so upoštevani izdatki za tečaje (150.000), okrajno gledališče Ptuj (dotacija 1.160.000), in Ljudsko prosveto (subvencija 66.000), osnovne šole (12 milijonov 201 tisoč 300 dinarjev), nižje gimnazije (2.102.500), gimnazijo Ptuj (2.100.625), vaješko šolo za razne stroke Ptuj (556 tisoč 800), muzej Ptuj (552.160), vaješko šolo za lesno stroko Ptuj (401.700), enoletno kmetijsko gospodarsko šolo Turnišče (343.870), glasbeno šolo Ptuj (330.750), študijsko knjižnico Ptuj (275.150), gospodarsko šolo za vaječne trg. podjetij Ptuj (130.000), izdatki državne uprave (162.080), dijaški dom Ptuj (80.700), otroški vrtec Ormož (80.000) otroški vrtec Kidričevo (72.900), pomožno šolo Ptuj (60.160), dom vaješke mladine za lesno stroko Ptuj

(22.800), otroški vrtec Središče (22.620), dijaško kuhinjo Ptuj (150.000) in štipendije študentom (200.000), osebne izdatke državne uprave (547.000).

Za področje zdravstva in socialnega skrbstva bo porabljenih nad 8 milijonov dinarjev in sicer: za zdravljenje plačila nezmožnih (3 milijone), za zdravljenje bolezni, ki je po uredbi brezplačno (3 milijone), za vzdrževanje v otroških domovih (2.200.000), za podpore nižješolcem in vajencem (1.200.000), za dežji dom Ptuj (1.011.080), ostale izdatke zdravstvene službe (600.000), higiensko postajo Ptuj (341.600), antivenerični dispanser Ptuj (268.860) protituberkulozni dispanser Ptuj (251 tisoč 940), šolsko zobno ambulanto Ptuj (218.060), otroški dispanser Ptuj (77.400), protituberkulozni dispanser Ormož (51.000), zdravstvene stroške smopljalnikov (300.000), za dom onemoglih Muretinci (1.749.800), za podpore družinam kmetov (475.000), podpore žrtvam fašističnega nasilja (350.000), šolske mlečne kuhinje (350.000), podpore siromašnim TBC-bolnikom (345.000), enkratne izredne podpore za odrasle (60 tisoč), mladinska okrevališča (60.000) ortopediranje civilnih

invalidov (50.000), razne podpore za mladoletnike (40.000), subvencijo RK Ptuj za tečaje (18 tisoč), pogrebne stroške nepremožnih (12.000), potne stroške soc. aktivistov (10.000), poštni stroški za nakazovanje invalid. dodatka (2000).

Za področje tajništva za notranje zadeve bo porabljenih 5.913.850 dinarjev in sicer: za osebne izdatke (4.293.850) operativne izdatke (1.330.000) ter funkcionalne izdatke (290.000).

Za osebne izdatke uprave za ceste je odobrenih 3.240.170, za funkcionalne izdatke pa 3 milijone dinarjev. Za osebne izdatke državne uprave je odobreno 3.271.300 dinarjev.

Za področje tajništva za gospodarstvo bo porabljenih 1 milijon 486 tisoč dinarjev in si-

cer: za dotacijo za vodno gospodarsko upravo Ptuj (630.000), dotacijo veterinarski ambulanti Ptuj (380.000), zatiranje živalskih kužni bolezni (200.000), za cepivo (151.000) rajonizacijo vinogradov (110.000), tečaje, predavanja in knjige (15.000).

Za področje tajništva OLO pa je predvideno 5.623.240 dinarjev in sicer: za operativne izdatke državne uprave (3.946.000), osebne izdatke državne uprave (1.032.200), funkcionalne izdatke državne uprave (354.500), stroške predvojaške vzgoje (250 tisoč) in honorarje predavateljev in članov izpitne komisije (40.540).

Za ta četrtletni proračun je sprejet odlok o financiranju proračunskih potreb Okrajnega ljudskega odbora Ptuj.

8. marec - dan žena

Vsako leto praznujemo 8. marec, ki je bil leta 1910. na pobudo Klare Zetkin proglašen za mednarodni praznik žena. Vodilna misel tega gibanja je bila — osvoboditi ženo iz nje-nega stoletnega suženjstva in izbojevati enakopravnost v okviru skupnega boja proletariata.

Boj delavskega razreda v svetu je zelo tesno povezan s mirom v svetu. V tem boju so prav žene — še posebno matere — najbolj revolucionarji borci za mir. Aktivna udeležba vseh naprednih gibanj v svetu, ki se bore za napredek, mir in neodvisnost je najboljša vez med vsemi ženami sveta.

Tradicija boja žena sega daleč nazaj v staro Jugoslavijo, ko so se žene na pobudo KPJ aktivno udeleževale vsega revolucionarnega gibanja. Do-kaz za to so naše pridobitve iz NOB, na katerih gradimo novo socialistično Jugoslavijo, Bratstvo narodov Jugoslavije, pa je ena izmed najvažnejših pridobitev. Jugoslavija kot celota je simbol malih narodov, ker se bori za mir, za resnično demokracijo in za bratstvo med narodi.

Žene so postale pri nas aktivne borke za novo socialistično Jugoslavijo, zato naj bi bile misli letošnjega 8. marca predvsem v tem:

Vprašanje ženske enakopravnosti je neločljivo povezano z bojem za resnično socialistično demokracijo.

Naši delovni ljudje — tudi žene — so v dosedanem delu pokazali, da so zreli za demokracijo — da so sposobni sami se upravljati. Ena izmed posebnih odlik naše demokracije pa je tudi ta, da daje ženam polno enakopravnost v družbenem življenju — saj ni resnične demokracije, kjer je žena, ki tvori polovico prebivalstva, zapostavljena in neenakopravna.

Glede ženske enakopravnosti je naša zakonodaja med najnaprednejšimi na svetu. Seveda pa so še težave pri izvajanju teh zakonov, a razlogi za to leže predvsem v naši preteklosti in naši zaostalosti.

Res je, da je življenje za poslene žene, matere in gospodinjke težko, ker ima poleg poklicnega dela še velike gospodinjke in materinske skrbi, ker se mora ubadati z zelo zaostalim in nemehaniziranim gospodinjstvom — toda izhod iz tega je samo v polni napredni, ne nazaj. Ženi je treba pomagati, da bo lahko vrnila svoje delo. Ne moremo trditi, da smo na tem področju malo storili — družba se je zavzela, da bi olajšala težak položaj delovne žene. Toda tega je še vse premalo. Naše materialne možnosti: so večje od tega, kar smo ustvarili v pomoč zaposleni ženi-materi.

Po vojni smo imeli že večje število otroških ustanov — dečjih vrtcev, igrač, solskih kuhinj, več raznih uslužbenih podjetij. Ponekod mislijo, da te ustanove sploh niso več potrebne in trošijo denar za manj potrebne stvari, na otroške ustanove in uslužbenostna podjetja pa pozabljajo.

Zaostalo gledanje na ženo in njeno družbeno vlogo se pojavlja hkrati z raznimi nazori, ki se proglašajo za demokracije. Ob Džilasovem nasopu so dvignili glave tisti, ki ne marajo socializma in oni, ki so se ustrašili težav graditve socializma. Ti ljudje so pri nas za vedno izgubili tla pod nogami, toda njihovi nazori se vznika, opirajoč se na ostanke zaostale mitalnosti. Pojmovanje nekaterih žena najde ponekod še toliko plodnejša tla, ker so žene zaradi težke dediščine v pogledu strokovne kvalifikacije na slabšem od svojih moških tovarišev. Toda človek dobi izkušnje v delu. Tudi ob uvažanju delavskih svetov so govorili razni ljudje, da delavci ne bodo sposobni voditi podjetij — danes pa so jim zaprli usta že sami delavci in delavke, tako z materialnim uspehi, kot tudi z večjo disciplino.

Blaginja delovnega ljudstva je odvisna predvsem od dvigovanja produktivnega dela, od večje proizvodnje in pravičnega poslovanja ljudskih odborov, delavskih svetov in drugih demokratičnih institucij — in na tem niso žene nič manj zainteresirane od drugih državljanov. Nekatera vprašanja pa so jim še bolj pri srcu, ker močneje občutijo njihovo težo, tako n. pr. vprašanje zaposlenosti in kvalifikacije žena, materinske zaščite, razbremenitve v gospodinjstvu in materinstvu, razna vprašanja delovanja šolskih ustanov, učnih načrtov, zdravstvena vprašanja, itd.

Znano je, da je IV. kongres AFZ Jugoslavije uknil APZ kot enotno politično organizacijo in organiziral Zvezo ženskih društev, ki so s j zadala nalogo reševati različna vprašanja, ki teče in zanimajo ženo. Hkrati pa je še bolj podčrtal vlogo SZDL v vzgoji in aktivizaciji žena, ženam pa priporočil, naj se vključujejo v društva in organizacije, ki se bavijo z raznimi nalogami, ki zanimajo ženo.

Čakajo nas še težavne naloge. Moramo si vztrajno prizadevati, da jim bomo kos in da bomo s svojim delom dokazale, da nam skupnost lahko zaupa. Žene naj se usposobljajo na svojih delovnih mestih in naj s sodelovanjem v demokratičnih ustanovah realizirajo svoje politične in gospodarske sposobnosti. Borimo se proti vsakršnim pojavom nazadnjaškega gledanja ponižujočega pojmovanja o vlogi žene v družbenem življenju! Krepiamo svojo zavest s sodelovanjem v SZDL, ki nas vzgaja v novega socialističnega človeka!

Doslej si občinski odbori res niso mogli pomagati s skromnimi proračuni

Znatna pomoč OLO in občinam pri vzdrževanju in zidanju stanovanjskih hiš, zidanju zdravstvenih, prosvetnih in drugih zavodov in komunalnih objektov, graditvi cest, mostov in podobno bodo v bodoče okrajne takse in občinski prometni davek. O vpeljavi teh taks in občinskega prometnega davka je bil na zasedanju obeh zborov OLO 26. februarja izglasovan odlok, ki določa, da odpade od taks, ki se bodo pobirale na podlagi tega odloka, občini 40%, okraju pa 60%. Dohodek od prometnega davka ostane ves občinam. Delež dohodka od taks pa se razdeli na občine Ormož (10%), Lešje (7%), Cirkulane, Rogoznica, Središče, Videm in Zetale (po 5%), Desternik, Hajdina, Juršinci, Leskovec, Makole, Podlehnik, Podgorci, Starše, Trnovska vas in Zavrč (po 4%) ter Cirkovci, Gorišnica, Grajena, Lovrenc, Markovci, Polensak (po 3%). Te deleže bo zajemal občinski proračun, enako pa tudi način uporabe. Takse se bodo plačevale v taksnih znamkah, prometni davek pa v gotovini.

Ko bo ta odlok objavljen v Uradnem listu LRS, bo začela veljati tudi tarifa za takse in občinski prometni davek, ki sta tudi bili izglasovani na zasedanju OLO 26. februarja t. l. Najvišja okrajna taksna postavka je 24.000 din za odločno za dovoljenje opravljanja tovarniške proizvodnje, najnižja pa 10 din za potrdilo o lastnini in zdravju živine (živalski potni list) in za prenos lastnine na kupca za drobnico od glave. Pri občinskem prometnem davku pa je najvišja tarifa 10% pri nakupu in prodaji nepremičnin od stopnje, ki jo predpisuje Uredba o prometnem davku od nepremičnin in pravice (UL FLRJ št 454), najnižja tarifa 3% pa je pri vstopnicah za kinematografe, od katerih se plača 3% prometnega davka. Celotna tarifa taks in prometnega davka bo skupno z odlokom objavljena v Uradnem listu LRS.

Živahno delo v odsekih - največji uspeh KZ Središče

Za kmetovalce v Središču pomeni letošnji 27. februar kot resničen kmečki praznik. Tega dne so kritično ocenili delo svoje kmečke organizacije — kmetijske zadruge — in ta ocena je bila pozitivna.

Kmetijska zadruga v Središču v lanskem obdobju ni zabeležila samo uspeha na splošno, s tem da je posloval njen trgovski odsek, kakor je bila in je še navada v marsikateri podobni organizaciji, temveč predvsem v tem, da je v raznih pravih uspešno posegala v proizvodne vrtilke svojih članov, ter usmerjala in aktivno sodelovala v najvažnejši nalogi našega kmetijstva na splošno: pri dvigu kmetijske proizvodnje.

O tem nas najnazorneje prepriča delo posameznih odsekov. Predvsem izstopa živinorejski odsek, ki sicer še ni zavzel potrebne širine, je pa kljub temu dosegel lepe uspehe. Sodeloval je na živinorejski razstavi v Ormožu, kjer je dosegel zadovoljiv uspeh. Zamenjal je okuzenega bika za zdravega ustanovil je postajo za umetno osemenjevanje, izvajal delo pri selekciji z možno kontrolo itd. Med svoje večje uspehe šteje dvig mlečnosti pri kravah nekaterih svojih članov, ki je dosegla tudi 3400 kg in pri povprečni, ki znaša okrog 2000 kg.

Odsek je posvečal vsi pozornost tudi vzreji mlade živine ter zasledoval prenašanje lastnosti od uvoženega plemenjaka na zarod poleg tega pa mislil o gradnji gnojničnih jam, da se gnojnice ne bi šle nadalje odtekala v občestne järke, medtem ko polja ključje po dragih uvoženih umetnih gnojilih.

Sadjarjski odsek je bil v tem obdobju tudi dovolj delaven. Organiziral je škropljenje sadnega drevja ter s svoje strani podvzel vse da bi se rešilo sadno drevje pred propadom. S škroplivom »Rumesan« ima dobre izkušnje, z nekaterimi sadjarji, ki se ne zanimajo za svoje sadno drevje, pa temu primerne.

Poljedelski odsek je v pretekli pomladi posvetil vsi svojo skrb preskrbi z dobrimi semeni, uporabi zaščitnih sredstev in čim večji uporabi umetnih gnojil. V tem pogledu mu je bil največji zaveznik gospodarski račun glede na ceno umetnih gnojil kar pa letos žal ni slučaj. Zavzemal se je za kemično analizo poljedelskih površin, da bi bila dosežena čim večja smotrnost in ekonomičnost umetnega gnojenja.

S tem v zvezi je bilo v odseku večkrat govora o gradnjah gnojlišč, ki zahtevajo gotove količine cementa, sicer gnojlišča ne služijo svojemu namenu.

Trgovski odsek se je bavil predvsem s vprašanji trgovske poslovalnice, kakor tudi odkupa kmetijskih pridelkov. Obrtni odsek pa se je ukvarjal s vprašanji združnih obrtnih obratov, torej s krojaško delavnico in mesnico ter svoje delo v celoti opravil, z ijemo, da ni ponovno spravil v obratovanje zadržane pekarnice.

Strojni odsek je v preteklem letu zabeležil največji uspeh z nabavo novega traktorja »Unimog« ter nekaterih drugih poljedelskih strojev.

Občni zbor je z vsi pozornostjo sledil poročilom predsednika, tajnika, predsednikov odsekov ter nadzornega odbora, prav tako pa predstavniku OZZ tov. Molanu, kateremu je uspelo, da so sicer redkobesedni Središčani, v diskusiji pokazali na probleme kmetijske proizvodnje ter njih rešitve.

Ob volitvah novega odbora je prišlo do izraza predvsem veliko priznanje predsedniku tov. Francu Borko, kakor tudi ostalim članom odbora, ki so bili ponovno izvoljeni v oba odbora zadruga.

Katere občinske ceste preidejo v skrb Okrajnega ljudskega odbora?

S 1. februarjem t. l. je prevzel Okrajni ljudski odbor vzdrževanje občinskih cest z objekti, in sicer: 10 km ceste Kungota—Prepolje—Starše, 2 km ceste Cirkulane—Pestike, 7 km ceste Turnišče—Sela—Dolena, 2 km ceste Cirkovci—Podova, odcep ceste Makole v trg Makole — 1 km odcep ceste Kidričevo—Apače v dolžini 1 km ter 4 km ceste Desternik—Ločič —Trnovska vas.

Ob razpravi o tem prevzemu so imeli odborniki obeh zborov OLO še več predlogov, ki pa so bili zavrnjeni z utemeljitvijo, da je prevzem odvisen od razpoložljivih sredstev. V bodoče bodo imele občine več možnosti za vzdrževanje cest glede na deleže taks in celotni prometni davek, ki bo ostal občinam za komunalno dejavnost.

ZADNJE DNI PO SVETU

»NESTABILNOST« V EGIPTU

Za senzacijo v dokaj monotonem mednarodnem političnem življenju je poskrbel v zadnjih dneh Egipt, ki je za kraji čas ostal brez državnega poglavarja. Predsednik republike Egipta general Nagib je namreč nenadoma odstopil, nato pa čez nekaj časa ponovno prevzel vrhovno oblast — alj pa samo čast v državi. Vzrok je nestabilnosti — kakor so to stanje v Egiptu imenovali Angleži — so po nekih poročilih v njegovem sporu s člani revolucionarnega sveta, od katerega je Nagib zahteval prevelika polnomočja, preko katerih bi lahko postal popoln diktator. Zato je tudi njegov naziv po ostavki in ponovnem prevzemu oblasti »nekoliko« drugačen. Nagib je sedaj predsednik parlamentarne republike, ni pa več predsednik vlade in predsednik Revolucionarnega sveta, katere funkcije je prepustil polkovniku Naserju. Po teh dogodkih je Nagib izjavil, da bo v krajšem času vzpostavljeno parlamentarno življenje.

UPOR V SIRIJI

Nekoliko drugače kot v Egiptu so se razvijali dogodki v Siriji, katere notranjopolitični problemi so v teh dneh prav tako iznenadili svetovno javnost. Tudi v tej državi so odstavili predsednika republike generala Šisaklija ter ga pozvali, da nemudoma zapusti državo. Predsednik je uvidel brezizhodnost položaja, ko so vojaški poveljniki posameznih predelov države ustanovili »revolucionarno vojaško gibanje« ter objavili, da so se uprli šetu države zato, da bi »omogočili ljudstvu izvrševati naloge po demokratičnih načelih«, ter odpotoval z letalom v nozemstvo.

Po njegovem odhodu je sicer skupina oficirjev »kušala oblast« ponovno zagotoviti Šisakliju, vendar ji to ni uspelo. Po zadnjih poročilih pa so se voditelji strank sporazumeli o novem predsedniku vlade ter bo s tem položaj v tej državi v neki meri razčiščen.

STRELI V AMERIŠKEM KONGRESU

In še tretja politična senzacija zadnjih dni! Za to so poskrbeli tokrat Američani. Do streljanja je prišlo v ameriškem parlamentu, česar menda ne bi nikdo pričakoval. Vendar dejanski potek dogodkov to potrjuje. Poslanci s Porto Rica, manjšega otoka pred Panamskim kanalom, so organizirali atentat, ki ga je izvedla poslanka Lolita Lebron. Pozneje je izjavila, da se lahko strelja v parlamentu še ponovijo, če ne bo dana Portoričanom popolna svoboda.

Da je ta dogodek odjeknil silno neprijetno predvsem v Ameriki, potrjuje med drugim tudi izjava ameriškega zunanjega ministra Dullesa, ki je rekel, da pomeni atentat »fanatično odklanjanje demokratične prakse«!

PRED OBOROŽITVIJO ZAHODNE NEMČIJE

Zahodnonemški parlament je pred nekaj dnevi izglasoval s precejšnjo večino spremembo ustave. Po teh spremembah bo nemška vlada lahko vzpostavila svojo vojsko ter vanjo vpoklicala vse za to sposobne moške državljane v starosti nad 18 let. S tem bi bil storjen najodločnejši korak k vzpostavitvi popolne suverenosti Zahodne Nemčije, toda za kaj takega je potrebno še dvojje in sicer pristaneke visokih komisarjev okupacijskih držav in ratifikacijo sporazuma o evropski obrambni skupnosti v vseh zahodnoevropskih državah, članicah Atlantskega pakta.

Tak razvoj dogodkov pripisujejo nekateri politični opazovalci predvsem neuspehu berlinske konference. Da pa stvar ne bo potekla tako zlahka, bodo verjetno poskrbeli Francozi, ki kot nekaikratne žrtve nemške napadalnosti zlepa ne bodo privolili na tak razvoj dogodkov. Zato imajo že omenjeni dve možnosti na razpolago in ni izključeno, da se bodo katere tudi poslužili. Vendar je o tem sklepati sedaj še prerano, čeprav prihajajo iz Zahoda glede tega neprestano spodbude, pa tudi rahle — grožnje.

OB MEDNARODNEM PRAZNIKU BORBENIH ŽENA — 8. MARCU

ČESTITAMO

NASIM ŽENAM Z ZELJO, DA BI VZTRAJALE SKUPNO S ČLANSTVOM ZVEZE KOMUNISTOV IN SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI V BORBI ZA ZMAGO SOCIALISTIČNE DEMOKRACIJE.

OKRAJNI KOMITE ZKS PTUJ
IN
OKRAJNI ODBOR SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI — PTUJ

Novoustanovljena kmetijska gospodarstva v ptujskem okraju

Obdelovalna zemlja, ki je bila odkupljena na podlagi zakona o kmetijskem zemljiškem skladu in zakona o odpravi vinskih in podobnih razmerij na področju OLO Ptuj, bo zajeta z novoustanovljenimi kmetijskimi gospodarstvi. Gorišnica, Juršinci, Cirkulane in Trnovska vas in z obstoječimi kmetijskimi gospodarstvi. Sklep o ustanovitvi Kmetijskega gospodarstva Gorišnica, Trnovska vas, Juršinci in Dravinjski vrh je bil predmet obravnave obeh zborov OLO na zasedanju 26. februarja t. l., ko je bil tozadevni predlog tudi izglasovan. Predlog za ustanovitev kmetijskega gospodarstva Cirkulane še ni zgotovljen, ker še ni sporazuma glede vinogradniških posestev, ki jih bosta prevzeli kmetijska gospodarstva Zavrč in Turnišče. Vinogradniška obdelovalna zadruga Dravinjski vrh se je na predlog združenikov na občnem zboru 11. febr. 1954 pretvorila v kmetijsko gospodarstvo Dravinjski vrh. Na zasedanju obeh zborov ni predl. predlog, da bi to kmetijsko gospodarstvo nosilo naziv »Kmetijsko gospodarstvo Videm«, ker je treba temu gospodarstvu ohraniti vinogradniški renome, zaradi česar je bil sprejet predlog za naziv »Kmetijsko gospodarstvo Dravinjski vrh«.

Kmetijsko gospodarstvo Gorišnica dobi na razpolago za začetek dela podjetja 3.434.500 dinarjev in kratkoročni kredit 701.500 din. Za direktorja je postavljen Novak Franc. Kmetijsko gospodarstvo Trnovska vas dobi na razpolago 1.530.000 din in kratkoročni kredit 397.000 din. Za direktorja je postavljen Klajdarič Danilo. Kmetijsko gospodarstvo Juršinci ima na razpolago sredstva v znesku 2.428.000 din in kratkoročni kredit 862.000 din. Za direktorja je postavljen Osterc Stanislav.

Kmetijsko gospodarstvo Dravinjski vrh ima na razpolago obratna sredstva bivše Vnogradniške obdelovalne zadruge Dravinjski vrh v znesku 4 milijonov 519.500 din, za začetek pa se mu da na razpolago še 1.995.000 din. Za direktorja je postavljen Marčič Janko.

Vsa ta podjetja se morajo konstituirati do 1. aprila t. l. Delo direktorja glede priprav

za začetek dela podjetja bo nadzorovalo tajništvo sveta za gospodarstvo pri OLO Ptuj, Okrajni ljudski odbor pa je prevzel pri novoustanovljenih podjetjih poročstvo za dolgoročni investicijski kot tudi za kratkoročni kredit. Do konstituiranja podjetja bodo delavci in uslužbeni plačani po uredbi o plačah delavcev in uslužbenec državnih organov.

Plača predsednika in podpredsednika OLO Ptuj in dnevnice uslužbenec

Začeti s 1. januarjem t. l. prejema predsednik OLO 23.000 din mesečne plače, podpredsednik pa 20.000 din v sorazmerju s predsedniki in podpredsedniki drugih okrajev.

Dnevnice uslužbenec okrajnega OLO odbora in občinskih odborov so določene z odlokom o dnevnicah za službeno potovanja na območju okraja Ptuj in sicer 75% od

pripadajoče dnevnic iz 1. čl. Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o potnih in selitvenih stroških v Uradnem listu FLRJ št. 53/52. Ta odlok se nanaša tudi na honorarne uslužbenec, ki jim je honorar na zaposlitev glavni in edini poklic.

Oba odloka sta bila sprejeta na zasedanju OLO v petek 26. februarja t. l.

Pet članov Okrožne državne arbitraže v Mariboru iz ptujskega okraja

Na skupni seji odbornikov obeh zborov OLO Ptuj 26. t. m. so bili imenovani za občasne arbitre Okrožne državne arbitraže v Mariboru tov. Bauman Franc, uslužbenec OLO, Kranje Jože, uslužbenec OZZ Ptuj, Makovec Vilko, uslužbenec OLO, Lipuš Aleksander računovodja Tovarne glinice in aluminija Kidričevo, Cenc Alojz, uslužbenec OLO in Klemenčič Martin, direktor »Preskrbe« Ptuj.

Imenovani bodo v tem svojstvu sodelovali pri reševanju vseh premoženjskih sporov med državnimi organi, državnimi ustanovami, državnimi gospodarskimi podjetji, med združenimi organizacijami in podjetji, organizacijami, ustanovami in podjetji vojaških vojnih invalidov kakor tudi organizacij in ustanov ter podjetij drugih družbenih organizacij.

Vsaka občina bo imela svojo stanovanjsko skupnost

V stanovanjskih hišah, ki so last splošnega ljudskega premoženja, zadruga las in last družbenih organizacij ter v hišah zasebnikov, ki imajo več kot dvostanovanjske zgradbe, bodo tvorile v občinah po eno stanovanjsko skupnost. Tako je urejeno glede stanovanjskih skupnosti z odlokom ki sta ga izglasovala oba zbor na zasedanju 26. febr. t. l.

Kakor je urejeno s tem odlokom, bodo izvolile stanovanjske hiše, ki imajo do 5 stanovanj, 3 člane hišnega sveta, 5 članov izvolijo hiše z do 10 stanovanj in 7 članov pa hiše

z nad 10 stanovanj. Vsi stanovalci v hišah občeljudske premoženja z enim ali dvema stanovanjema predstavljajo hišni svet. Pri tem so mišljeni tudi podstanovalci. Stanovanjske hiše zasebnih lastnikov z enim ali dvema stanovanjema ostanejo brez hišnih svetov, razen v primerih, kjer predajo hišni lastniki s pogodbo hišo v upravo stanovanjski skupnosti.

Ta odlok vsebuje tudi določila glede načina in časa volitev hišnih svetov, njihovega dela, pravic in dolžnosti hišnih svetov.

Tretji del tega odloka vsebuje določila glede kategorizacije stanovanj. Na področju vsake občine bodo stanovanja razporejena v 7 kategorij glede na lego, uporabno vrednost, gradbeno-tehnično vrednost, sanitarno in gospodinjstvo udobnost ter starostno dobo poslopja.

Četrty del odloka določa glede časa (do 1. 4. 54) in načina ter posledic prevzema privatnih stanovanjskih hiš v upravo. V prehodnih in končnih določbah je govora o začasnih komisijah za prevzem stanovanjskih hiš v upravo, glede prvih volitev hišnih svetov do 20. marca t. l. in prvih volitev svetov stanovanjskih skupnosti do 31. marca t. l. Čl. 16 pa določa kazni 3000 din in primere, v katerih se izreka denarna kazen.

Ta odlok bo začel veljati z dnem objave v uradnem listu LRS.

Obvestilo delegatom okrajne konference ZKS

Za 11. marec 1954 ob 7. uri sklicane okrajne konference ZKS v Ptuj iz tehničnih razlogov ne bo.

Sklicana bo pozneje. Delegatom bodo razposlana nova vabila.

Iz pisarne OK ZKS Ptuj

Katere zdravstvene storitve so mišljene v novem odloku?

Popolna ali delna oprostitve plačila stroškov za zdravstvena opravila, kot so: zdravniška pomoč in oskrba v bolnišnicah, sanatorijih in v vseh drugih zdravstvenih ustanovah, zdravniška pomoč v ambulanti; in na domu bolnika, prejetje zdravil in sanitetnega materiala, prejetje ortopedskih in drugih zdravstvenih pripomočkov, zdraviliško in klimatsko zdravljenje ter specialni zdravniški pregledi, če tako presodi svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko OLO.

„OTROK IN KNJIGA“

Pri založbi: Obzorja v Mariboru je izšla te dni v Knjižnici za starše brošura Jana Baukarta z naslovom »Otrok in knjiga«, v kateri bodo starši našli praktične nasvete za literarno vzgojo svojih otrok. Naslovi posameznih poglavij nam približno označujejo vsebino knjižice: Kakšnega pomena je knjižica nasploh, Kaj pomeni knjiga za otroka, Kakšna bodi mladinska knjiga po vsebini, Knjiga v raznih dobah otrokovega razvoja, O jeziku, ilustracijah, zunanji obliki in cenil mladinske knjige, Kako naj otrok knjigo uporablja. Baukartovo delo vsebuje tudi seznam »mladinskih in drugih za mladino primernih knjig«, ki so izšle pri nas v času od osvoboditve do konca leta 1953.

In v slučaju krivične odklonitve potrđila o upravičenosti?

V primerih, kjer gre za osebe, ki so upravičene do brezplačnih zdravstvenih storitev ali do delne oprostitve plačila, pa jim je zahtevano potrđilo s katere koli strani odločeno, se lahko prizadeje osebe pritožijo v 15 dneh po prejemu obvestila o odklonitvi potrđila na Svet za zdravstvo in socialno politiko pri OLO. Zoper odločbo tega sveta ni več možna pritožba.

Korekture katastrskega stanja bo opravila petčlanska komisija

Priglasitve o neskladnosti med stanjem, ki je vpisano v katastrske operete in dejanskim stanjem od davčnih zavezanec, ki morajo plačati v letu 1954 dohodnino od kmetijstva, bo obravnavala komisija za korekture katastrskega stanja. Predsednik te komisije je Horvat Peter, odbornik OLO, člani pa Retež Alojz, odbornik OLO, Kolarič Ciri, upravnik Kmetijske šole na Turnišču, Učakar Martin, uslužbenec OLO in Podlesnik Ivan, uslužbenec OLO Ptuj.

Ta komisija bo odločila na podlagi teh priglasitev, katere primere je treba pri odmeri dohodnine od kmetijstva upoštevati.

Tudi ureditev stanja zemljišč in poslopj ob okrajnih cestah je nujno potrebno

Skrb za ureditev stanja zemljišč in poslopj ob cestah III. reda je zaupana novoimenovani komisiji, ki ji bo predsedoval ing. Tonejc Stane iz Tovarne glinice iz Kidričevega, za člane komisije pa so imenovani Stumberger Jožef, šef okrajne uprave cest, Vimer Alojz, gradbeni inšpektor, in Klobučar Drago, prometni referent OLO Ptuj.

Občni zbori zadrug ta teden

Četrtek, 4. marca 1954: ob 8. uri KZ Ormož, ob 9. KZ Vurberk, ob 9. Sadjarska delov. zadruga Osojnik, ob 13. KZ Hajdina, ob 14. KZ Moškancji.

Sobota, 6. marca: ob 8. uri KZ Obrež, ob 9. KZ Starše.

Nedelja, 7. marca: ob 7.30 uri KZ Majšperk, ob 8. KZ Zavrč, ob 8. KZ Trnovska vas.

„Drava“ in „Olepševa“no društvo“ o ptujskem letnem kopališču

Zgradimo raje novo kopališče

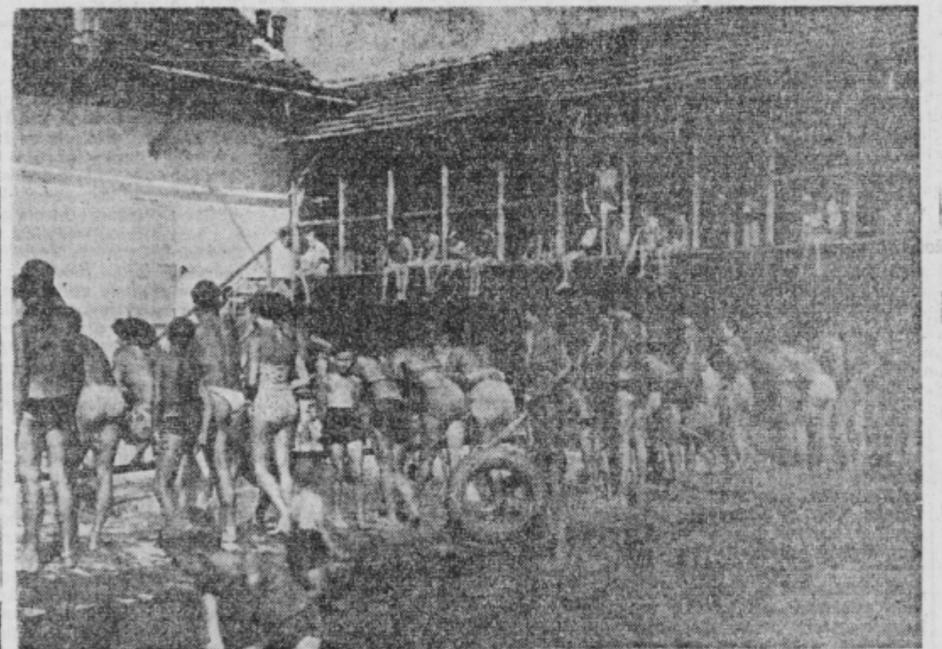
V preteklem tednu so bili v Ptujju zbori volivcev, na katerih so razpravljali o že znanih problemih mesta, vodovoda in kanalizacije ter kopališča. Ze več let se govori o potrebi kopališča, ki je mestu resnično potrebno, saj se kopalci zadnje čase izogibajo Dravi, ki terja skoraj vsako leto svoje žrtve,

prostoru starega, iz higienskih razlogov opuščena kopališča. Kopališče bi se moralo podrediti tamkajšnjim okoliščinam, ker nima možnosti širjenja. Tam je cela konic starih, na pol podrtih hiš itd. Širijo se vedno prajetne vonjave »Kotela«.

Ob samji Dravi grajeno kopališče ne bi bilo po sodob-

graditev novega kopališča ca. 12.000.000 din.

Mnenja smo, da če se za tak objekt gradi v 1954. letu, naj se zgradi sodobno in po predpisih, da bo to vprašanje odpadlo vsaj za desetletja in ni nobena škoda, če se vložijo nekoliko več denarnih in materialnih sredstev za soliden objekt.

Malu ptujsko kopališče s številnimi kopalci.

mlada življenja, v svojih valovih.

Za kopališče sta sedaj dva predloga: prvega je dalo Olepševalno društvo, drugega pa Športno društvo »Drava«. Predlog Olepševalnega društva je bil v obravnavi lani. Na svojih sejah je upravni odbor Drave razpravjal o tem problemu že lani, ko je pričelo društvo z gradnjo športnega stadiona, o kopališču, v sestavu športnega parka. Na tem mestu so vsi pogoji za lepo, primerno in sodobno kopališče z možnostmi razvoja športnih polj od tenisa, odbojke pa do košarke, nogometnega igrišča, lahkotletske steze itd. Kopališče naj bi se po tem predlogu gradilo na prostoru med šolo »Mladiko«, mlekararno, med tribuno in Zrinjske-Frankopanske ulice. Bazen in vse kopališčne potrebe bi bile grajene po sodobnih predpisih in merah za olimpijski bazen. Tako kopališče bi bilo športnega značaja, ne bi pa služilo samo sportu, temveč vsej javnosti. Okolica bi bila tako urejena, da bi se lahko tudi vsak kopalci bavil s kakršno koli panogo športa, to seveda po svoji želji. Starši bi mladih lahko puščali brez skrbi v letnih vročih mesecih na kopanje, ker ni nevarnosti, da bi zašla v Dravo. Mladina bi imela dovolj možnosti razvedrila. Pri vsem tem pa so začeli posamezniki — kalkulant, ki jih ni malo — poklicati na naprosil — ljudi strahiti z ogromnimi vsotami in številicami, koliko bo stalo to kopališče. Volitvi, ki niso bili seznanjeni z vsebino letnega kopališča, so se svedela na nekaterih zborih volivcev teh bajnih vsot ustrezali in so bili za drugi predlog, ki ga je dalo Olepševalno društvo. Po njihovem predlogu naj bi se kopališče gradilo na sedanjem

nih predpisih, ker na tem mestu ni prostora niti pogojev. Po kalkulacijah Olepševalnega društva bi stalo, kot so predvidevali, ca. 6.000.000 din. Poleg tega bi se moralo biti več prostovoljnega dela. Po predlogu društva »Drava« bi pa stala

To svoje mnenje iznaša društvo iz razlogov, da bi Ptujčani premislili in dali k temu še svoje umestne predloge in mnenja, le tako bo prišlo do pravične uporabe denarja, ki je namenjen v to svrhu.

SD »Drava«

Ali je obnova letnega kopališča ob Dravi v Ptujju potrebna?

O tem vprašanju je bilo v Ptujju že mnogo razpravljanja. Nekateri so mnenja, naj se v Ptujju zgradi novo moderno kopališče med osnovno šolo »Mladiko« in bivšo Čučkovo hišo, drugi pa in teh je večina, naj se obnovi staro kopališče ob Dravi.

Olepševalno društvo v Ptujju obstoja šele od aprila 1953. To je mlado društvo, brez kakih denarnih sredstev, saj se vzdržuje samo s članarino (5.— din mesečno). To društvo si je postavilo kot eno prvih nalog večjega obsega — preureditev in povečanje sedanjega kopališča ob Dravi. V zvezi s tem, saj današnje kopališče ne ustreza potrebam naših delovnih ljudi, je gospodarski svet LOMO Ptuj o tem razpravjal in pregledal vse denarne možnosti, da se ta adaptacija izvrši.

Vsi Ptujčani se prav dobro zavedamo, da je treba v Ptujju v prvi vrsti zgraditi nove stanovanjske bloke, urediti kanalizacijo vodovod, ne smemo pa pozabiti, da je zdravje naših otrok, naše mladine in nas samih ravno tako važno. Naši otroci so prepuščeni ravno v poletnih mesecih ulici, prahu, kopajo se nekje ob Dravi na »birih«, kar je skrajno nehygienično. Če pomislimo, da se vzdolž dravske obale nahaja ne-

šteto kanalov ter so s tem izpostavljeni raznim okužbam.

Tako sta gospodarski svet LOMO Ptuj in gospodarski svet OLO Ptuj mnenja in mislim, da je to želja večine Ptujčanov, da se z malimi stroški obnovi to kopališče ob Dravi. To željo je potrđil tudi zadnji zbor volivcev II., III in breškeg. terena ter je bil tozad izglasovan predlog, da se to kopališče do nove kopalne sezone uredi. V načrtu je tudi obnova notranjega kopališča ter bi se ta dela vršila istočasno.

Na podlagi želja zborov volivcev je na to gospodarski svet LOMO Ptuj izglasoval na svoji seji v mesecu februarju predlog, da se v letošnji proračun vnese denarna postavka »Preureditev letnega in notranjega kopališča v Ptujju«.

Naroben je že cement za povečanje plavalnega in otroškega bazena. Po lepo izdelanem načrtu ing. arh. tov. Štefana Kotarja bodo napravljena nova lesena ležišča tik nad Dravo, ves prostor bo povečan proti severozahodu. Kopališče bo imelo tople prhe, voda v bazenih bo temperirana, kapaciteta bo 500 kopalcev. Najvažnejše pa je, da bo možno veslanje, kopanje in plavanje v Dravi, česar si ravno večina kopalcev tako želi. Plavalni ba-

zen bo dolg 25 metrov ter bo primeren za vsake plavalne tekme. Kar se tiče ureditve higienskih stranišnih naprav je vse potrebno podvzeto, da ni bojazni, da bi bilo kopališče izpostavljeno nehygieničnosti. Vsa ta preureditev bi stala po proračunu približno 5 do 6 milijonov dinarjev. Razna podjetja v Ptujju so obljubila tu denarno pomoč, pomoč z lesom ter drugimi potrebščinami. Zbor volivcev III. terena je obljubil udarniško delo pri kopanju bazena. Tako pomoč je obljubil tudi Dom učencev in gospodarstvu in mnogi drugi.

Kakor nam je znano, si zadnji čas tudi športno društvo Drava v Ptujju pripravlja nek načrt za svoje športno kopališče zraven Mladike.

Hočem samo z nekaj številkami prikazati gradbene stroške takega novega modernega kopališča. Samo železo, ki ga moramo uvažati iz Anglije (mi ga namreč ne izdelujemo) stane za 50-metrski plavalni bazen (izračunall strokovnjaki) 3.300.000 din, nadalje cement za dva bazena 9.500.000 din, opažni les ca 30 ton 600.000 din, to je skupno 13.400.000 din. Tu niso vračunane nove kabine, nove črpalne naprave, nov studenec za vodo bazenov, kanalizacijo in kar je najvažnejše in

Novo olajšave za zdravljenje samoplačnikov

Na podlagi odloka OLO Ptuj o oprostitvi in olajšavah samoplačnikov za zdravstvene storitve na območju OLO Ptuj bodo v bodoče popolnoma oproščeni plačevanja stroškov za zdravstvene storitve bolniki iz družin, pri katerih davčni predpis dohodnine ne presega 150 din letno na družinskega člana. Plačevanja stroškov za zdravstvene storitve pa bo tudi oproščena šolska mladina osnovnih in srednjih šol za medicinsko indicirano preventivno zdravljenje zob. Stroškov zdravljenja v bolnici tudi ne bodo plačali bolniki ob lokalnih epidemijah, čeprav zdravljenje v bolnici ni predpisano.

Polovico stroškov za zdravstvene storitve bodo plačali bolniki iz družin, kjer znaša davčni predpis dohodnine na družinskega člana letno 301—450 dinarjev, četrtno, če znaša predpis 151—300 din in tri četrtno, če znaša predpis 451 do 600 din na družinskega člana. Pri družinah, kjer znaša davčni predpis dohodnine na družinskega člana nad 601 din navzgor, se plača za bolnika celotni znesek stroškov za zdravstvene storitve. V primerih, kjer bi pomenilo plačilo stroškov za zdravstvene storitve gospodarsko ogrozanje ne glede na davčni predpis dohodnine, je tudi možna delna ali popolna oprostitve plačila teh stroškov.

Kdo izdaja potrđila o upravičenosti oprostitve od plačevanja?

Potrđila o upravičenosti je treba predložiti ob začetku prve pomoči pri zdravstvenem zavodu ali pa najpozneje v 8 dneh po prejemu obračuna za opravljeno zdravstveno storitev, če gre za nujni primer.

Tako potrđilo izdaja tajnik občinskega odbora bolničkovega bivališča, če gre za samoplačniške z malimi dohodki, za druge osebe pa pristojni zdravnik. V primerih, kjer gre za delno ali popolno oprostitve, mora biti izdana posebna odločba sveta za zdravstvo in socialno politiko pri OLO Ptuj.

Pritožbe v zvezi z izvršbami bo reševala posebna komisija OLO

Pritožbe, ki bodo vložene v bodoče zoper odločbe o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov kakor tudi pritožbe zoper posamezna opravila v postopku za izvršbo, bo reševala tročlanska komisija, v katero so imenovani: Vogrinec Janko, odbornik OLO (predsednik), Furjan Branko, uslužbenec OLO ter Muršec Meks, uslužbenec OLO Ptuj (člana).

najdražje: delovna sila. Tako je po izjavi tux. strokovnjakov treba računati za to kopališče 50.000.000 din, zaradi česar pa, kakor sami vemo, ga še dolgo ne bomo v stanju zgraditi.

Zato vprašam javnost ali ni boljše imeti za naše prilike v Ptujju manjše že obstoječe kopališče kot pa kopališče za 50 milijonov din, ki jih verjetno v dobi pomanjkanja stanovanj, vodovoda, kanalizacije še dolgo ne bomo mogli pripraviti in podpreti take velikopotebnih načrtov.

B. M.

Iz preteklosti ptujskega okraja

Kako je živel človek na Ptujskem polju v kameni dobi?

(Ali je bilo Ptujsko polje v kameni dobi naseljeno?)

Iz tiste davne dobe, ki sega sto tisoč let in še več nazaj, ko je človek-lovec uporabljal le surovo obdelan kamen za orodje, nismo na Ptujskem polju našli nobenih sledi človeške zgodovine, nobenih izkopanih. Toda ne daleč od naših krajev — v Orljevi ned Savinjsko dolino in v Krajini na Hrvaškem — so arheologi odkopali ostanek paleolitskega človeka — to je človeka iz zgodnje kamene dobe, ki je bila pri nas do leta 5000 ali 4000 pred našim štetjem. Prav zaradi tega, ker je v bližini naših krajev živel pračlovek, je možno, da je živel tudi pri nas, kar bo mogoče z izkopanimi dokazala tudi ptujška okolica.

Starejša kamena doba zajema v svoje obdobje dve dobi iz zgo-

starejši kameni dobi. Človek je stanoval že v lesenih stavbah na kolih na vodi — to so bila mostišča in v hišah iz dračja, ki so ga ometali z ilovico. Življenje ni več ogrožala lakota, ker je človek že udomastil govedo, kozo, ovco, prašiča, za čuvaja pa psa. Postal je tudi poljedelec. Gojil je lan, proso, rž, pšenico in ječmen. Na preostlih žrnjajih je mlél moko in na statvah izdeloval platno. Mlajša kamena doba je pri nas trajala od leta 5000 ali 4000 pred našim štetjem do prve polovice drugega tisočletja.

Tudi iz neolitika nimamo na ptujskem polju in njegovi okolici nobenih najdišč. V Sloveniji je tako najdišče na Dolenjskem, kjer so v Ajdovski jami našli črepinje glinaste posode iz mlajše kamene dobe. Ljubljansko barje pa pomeni s svojimi bogatimi najdbami — že prehod v

Okrajni festival Ljudske prosvete

Vsem kulturno-prosvetnim društvom

V okviru Okrajne gospodarske razstave, ki bo letos od 4. do 11. septembra, prireja Okrajni odbor Ljudske prosvete festival Ljudske prosvete. Festival Ljudske prosvete naj pokaže napredek in razvoj ljudsko-prosvetne dejavnosti v našem okraju in poživi delo v vseh sekcijah po naših društvih ter prikaže kvaliteto sposobnost posameznih društev po sekcijah.

Okrajni odbor Ljudske prosvete je sklenil, da bodo na gospodarski razstavi pri kulturnem in zabavnem delu programa nastopila in sodelovala samo društva in sekcije iz ptujškega okraja, da se bo lahko v celoti pokazalo, kaj zmore okraj na tem področju ustvarjanja.

Zato poziva Okrajni odbor Ljudske prosvete vsa ljudsko-prosvetna društva in sekcije, da prijavijo čimprej svoje sodelovanje pri predpripravi za festival. Pregled in ocenjevanje vseh skupin mora biti zaključeno do srede junija. Igralske sekcije naj prijavijo naslov igre, ki jo bodo pripravile v ta namen. Pevski zbori naj prijavijo ali bo nastopil moški ali mešani zbor in število pevcev. Vsak pevski zbor naj naštudira 3-5 pesmi. Vsi zbori pa bodo prejeli note za 3 pesmi od Okrajnega odbora Ljudske prosvete, ki jih bodo obvezno naštudirali vsi zbori za skupen nastop. Vse navodila za enotno izvajanje pesmi bo dal inštruktor pri OOLP. Na enak način

se bodo pripravljali pionirski in mladinski pevski zbori po osnovnih šolah in gimnazijah. Prav tako naj pripravijo sodelovanje folklorne skupine.

Zaželeno je, da bi nastopili množično tudi tamburaški zbori, ki jih je dovolj v okraju. Zato bi bilo potrebno, da vsa društva pristopijo takoj k organizaciji tamburašev in prijavijo, koliko jih je.

Na festivalu bodo sodelovale tudi godbe na pihala, ki bodo dale koncertni program in plesno glasbo.

Najboljši v vsaki sekciji bodo nagrajeni in sicer: igralska skupina 50.000 din, pevске skupine: pionirska 15.000 din, mešani zbor 30.000 din in moški zbor 25.000 din, godba na pihala 60.000 din, tamburaši 30 tisoč dinarjev in folklor 20.000 dinarjev. — Nagrade bodo podeljene kot priznanje posameznim sekcijam in društvom za njihovo požrtvovalno in uspešno delo ter pomoč za nadaljnje delo.

Okrajni odbor LP bo s sodelovanjem komisij, ki bodo ocenjevale posamezne sekcije določil razpored nastopajočih na festivalu. Na festivalu pa ne bodo nastopale samo skupine, ki bodo dobile prvo mesto, temveč tudi ostale ki bodo pokazale kvaliteto izvedbo. Te skupine bodo nastopale na razstavnem prostoru ali za to določenem prostoru v neposredni bližini razstavnega prostora.

Okrajni odbor LP.

Občni zbor III. sektorja gasilskih društev v Gorishci - veličasna gasilska manifestacija

V nedeljo, 28. februarja, je bil v Zadrudnem domu v Gorishnici redni občni zbor gasilskih društev, ki spadajo v območje III. sektorja.

Občni zbor je otvoril najstarejši gasilec tov. Zupec iz Moškanje, ki je pozdravil člane iz posameznih društev in zastopnike, ki so prisostvovali obnemu zboru. Med drugimi se je obnega zboru udeležil podpredsednik Republiške zveze tov. Klemenčič Milen, republiški poslanec tov. Belšak Franc, predsednik Okrajne gasilske zveze tov. Ogorelec Mirko, sekretar Okrajne gasilske zveze tov. Vratič Jože, referent za PAZ pri Okrajnem LO tov. Ošaj, predsednik Ob. LO tov. Janžekovič Franc in predsednik Ob. O SZDL ter predsednik OOLP tov. Stanič Stane.

Po izčrpnih in stvarnih poročilih, ki so jih dali člani doseđanja odbora s povečanjem članištva, predstojnikom Jankom, je sledila živahna in odkrita diskusija. Nihče ni ostal dožan besede. Odkrito so se kresale misli in besede pa bodisi da se je to tikalo Okrajne gasilske zveze ali članov odbora III. sektorja. Tako so bili na plemeniti, ostri in odkriti diskusiji razčističene vse nejasnosti ki so si jih očitali forumi med seboj. Tov. Ogorelec Mirko je razval občni zbor pravi ljudski parlament in to predvsem zaradi tega, ker so vsi diskutanti tako parlamentarno, smotno in odkrito diskutirali. Podal je obširno analizo dela in uspehov III. sektorja ter poudaril, da je aktivnost društva in članov v

zadnjem letu nekoliko padla, za kar pa je iskati vzrokov v raznih objektivnih težavah, ki so jih diskutanti v široki diskusiji tudi analizirali.

Tov. Klemenčič je obširno analiziral naloge gasilstva v socialistični družbi in tudi prikazal težave, s katerimi se bori naša društva. Poudaril je predvsem več samoiniciativnosti pri posameznih društvih in članstvu kakor tudi večjo finančno pomoč naše ljudske oblasti. K besedi so se oglasili skoraj vsi povabljeni gostje, ki so v svojih govorih poudarili naloge in sodelovanje gasilcev in gasilskih organizacij na vseh področjih našega dogajanja, na političnem, gospodarskem, kulturno-prosvetnem in športnem.

Pri volitvah je bil izvoljen sedeči odbor: poveljnik Znidarič Janko, podpov. Muhlič Franc, adjutant Pignar Janez, kulturno-prosvetni Čokli Dušan, vodja moške mladine Ivanuš Janez, ženske mladine Kolenko Tereziya.

Ob koncu je bilo podeljeno lično izdelano priznanje za požrtvovalno delo na polju gasilstva tov. Znidariču Janku, ki mu jo je podelilo Gasilsko društvo v Moškanjeh. Podeljene so bile tudi diplome in nagrade za Pustel tek v počastitev obnega zboru III. sektorja, čigar pokroviteljstvo je prevzel Obč. ljudski odbor. Na teku so delovale ekipe in posamezniki mnogih gasilskih društev, člani IŠZUD »Ruda Sever« in člani Športnega društva »Drava« iz Ptuja.

Občni zbor je pokazal, da je v gasilskih vrstah mnogo požrtvovalnih predanih in sposobnih ljudi, ki so vedno pripravljene napraviti svojo dolžnost, kadar je to potrebno, novi odbor pa je najboljšje jamstvo, da se bo delo v III. sektorju razvijalo tako, kakor to služi razvoju in napredku naše države.

Po obnem zboru je bila družabna prireditve, ki je pokazala, da so tudi gasilske prireditve lahko na kulturni višini, posebno če ima članstvo dovolj časti in ponosa.

IZ PTUJA

Praznovanje 8. marca

V nedeljo 7. marca t. l. ob 20. uri bo v Okrajnem gledališču svečana akademija ob Mednarodnem prazniku žena — 8. marca s pestrnim programom. Mestni odbor Socialistične zveze predlaga terenskim organizacijam Socialistične zveze na ptujskem področju, naj pripravijo svoje akademije in prireditve za soboto 6. in ponedeljek 8. marca, da bo nedeljska akademija čim številnejše obiskana.

Zaključek kuharskega tečaja v Staršah

Pretekli teden je v Staršah končal z delom kuharski tečaj. V nedeljo 21. febr. je bila kuharska razstava izdelkov s tečaja. Zanimanje za njo je bilo dokaj veliko zlasti med ženami in dekletki. Posebno pozornost so vzbujale okusne in res strokovno pripravljene torte. Kuharski tečaj bo dekletom vsekar koristil. Poleg praktičnega dela so imela dekleta enkrat tedensko tudi razna predavanja iz gospodinjstva, gospodarstva, slovenščine, računstva in državnozanstva. Na koncu tečaja se je izkazalo, da bi se bilo treba na gospodinjstvih tečajih nekoliko zadržati tudi pri serviranju in o vsakdanji kulturni potrebi v družini in ob raznih družinskih prilikah.

Letošnja razstava na koncu tečaja je pokazala, da je vsako leto boljše pripravljena in da ima tudi tečaj leto za letom vidnejše uspehe. Največji uspeh bodočega tečaja pa bo v tem, da ga bodo obiskovala vsa dekleta iz Starš in bližnjih vasi, ki gotovo želijo biti dobre gospodinjke, matere in kuharice.

Vodstvo tečaja in predavatelj zaslužijo za vložen trud priznanje staršev deklet tečajnic in vse tukajšnje javnosti, saj se ravno po vloženem trudu najbolj vidi volja vseh, da bi dekleta odnesla s tečaja čimveč teoretičnega znanja in praktičnih izkušenj.

BRITANSKI PARLAMENT SPREJEL RESOLUCIJO O OBRAMBENEM PROGRAMU

London, 4. marca (AFP). Britanski Spodnji dom je večeraj razvil resolucijo laburistov, ki obsoja sedanjí vladni obrambni program, ter pozneje brez glasovanja potrdil vladno resolucijo o obrambnih prizadevanjih.

Zaostankarje naročnine prosimo, da jo takoj nakažejo, sicer bomo morali ustaviti pošiljanje lista.

Volilci področja Središče, Ormož in Podgorci!

Ljudski poslanec republiške skupščine za področje občin Središče, Ormož, Podgorci

tov. GORŠIČ MILKO

obvešča volivce, da se lahko v svojih zadevah obračajo na njegovo pisarno

v Središču št. 142

vsako prvo nedeljo v mesecu. Svoje pismene predloge in podobno predložijo v pisarno vsako nedeljo dopoldne.

Ptujski muzej — Arheološki oddelek.

dovine zemeljskega razvoja, to sta terciar in diluvij. Zanimivo bi bilo, da bi kak geograf opisal nešo ožjo okolico v teh dobah z vsemj velikimi spremembami, ki sta jih ti dve dobi prinesli, saj so v terciaru nastale Slovenske gorice in Haloze in pozneje v ledeni, to je diluvijalni dobi pa je nastalo Ptujsko polje. Nas namen je, da podamo v kratkem sliko življenja paleolitskega človeka, ki je verjetno živel tudi v naši bližnji okolici. Hladnejše podnebje je paleolitskega človeka priklopalo na življenje po skalnatih votlinah v skupinah (hordah) po 15 do 30 ljudi, da se je mogel obraniti napadov divjih živali, ko je zbiral hrano in lovil živali, kakor mamute, jamske medvede, divje konje in jelele velikane. Iz kamna in kosti je izdeloval orodje. Z muko je s kremenjakom kresal ogenj in ga čuval, da je venomer plapolal. Oblačil se je v kožo divjih živali. Skupno pridobljena hrana je bila skupna lasti rodovne skupnosti, prav tako tudi delovne naprave. Po družbeni zgodovini je zgodnja kamena doba — doba prakomunizma.

Mlajša kamena doba — neolitični pomenj v zgodovini človeškega razvoja že velik napredek. Tudi toplejše podnebje je pripomoglo k manj napornemu življenju, kakor ga je imel človek v

bronasto dobo. Tudi v mlajši kameni dobi je človek živel še v rodovnih skupinah. Šele uporaba kovin je prinesla propad prakomunizma — take so najnovejše domneve arheologov.

Cprav tudi iz neolitika nimamo izkopanih na ptujskih tleh, lahko vseeno sklepamo, da je pri nas živel človek, saj so mu rodovinita tla in obilica vodovja nudila pogoje za življenje. R.

V šte. 11 bo objavljen sestavek o življenju človeka v bronasti dobi, ki ga pripravlja tov. Stane Pahič, arheolog iz Maribora. V šte. 10. ne bo sestavka, ker je avtor zadržan.

Glede na opozorilo o bodočih sestavkih o lokalni zgodovini v pomoč učiteljstvu z osnovo pri domoznanskem pouku, ki je bilo objavljeno v št. 8 »Ptujškega tednika« z dne 26. febr. t. l., pošiljamo s tem vsem osnovnim šolam za učiteljstvo po nekaj izvodov.

Prosimo uprave šol, da zberejo od učiteljev, ki bodo list prejeli, naročnino in nam jo nakažejo. V primeru, da je za zgodovinske sestavke zanimanje tudi med učenci, naprošamo uprave šol, da nam sporočijo, koliko listov naj pošiljamo. Uprava

Emil Freljch

K UPRIZORITVI FRANCOŠKE VESELOIGRE

„Sladkosti rodbinskega življenja“

Veseloigra za odhiti in razvedrilo, bi lahko imenovali zabavno igro »Sladkosti rodbinskega življenja«, francoskega dramatika Maurice Hennequin-a, s katero stopa ptujsko gledališče pred svoje občinstvo. Po dveh komedijah iz kmečkega življenja, bo to pot za sprejembo prikazana zabavna stran iz meščanskega življenja buržoaznih salonov.

Delo je bilo pred štiridesetimi leti uprizorjeno v Narodnem gledališču v Ljubljani v katerem sta nastopala še zdaj živeča pionirja slovenskega gledališča, režiserja prof. Osip Sest in Milan Skrbinek. Igra je bila uprizorjena tudi v Trstu in v celjski gledališču ter mnogo igrava po drugih slovenskih odrih. Za sedanjí uprizoritev jo je po prevodu A. E. dramaturško predelal E. F. in jo približal sedanjemu času. V njej je prikazan kos piehkega meščanskega življenja, v katerem z dolgočasni in vsega dobrega sili malomeščani ne vedo več, kaj naj bi na svetu počeli. Avtor je o njih prazno življenje pokrli s tancico smešnosti, da se more gledalec smejati njih neumnemu početju, dramaturška predelava pa je še bolj poudarila komiko in sem ter tja zabelila dogajanje s satiro na malomeščansko življenje. Zato je sluga, torej človek, ki je najbolj podložen svojemu gospodarju in po njem najbolj nesocialno izkoriščen, v veseloigri »Sladkosti rodbinskega življenja« najpomembnejša oseba. Tudi sam jemlje muhavosti svoje gospode z nasmehom in ni malo mest v igri, ki izreče nekaj pikrih na njihov račun. Naravnost klasične pa so njegove besede, ki lete na upokojenega sodnika, ko se vrne vničen s krokarije, ko le ta zahteva od sluga naj mu prižge cigareto: »Bivši sodnik? Uboga Francija!« Ali ni s temi besedami očrtana vsa gnloba puhloglave buržoazije, zapadnega malomeščanstva? Ni čudnega, da se ob maščevanju nad sodnikovo ženo, ki mu je vrgla biljardne krogle v glavo, rad pridruži razgrajčem da se na

ta način vsaj nekoliko maščuje nad njeno brezobzirnostjo proti malemu človeku, ki mu izpreminjajo celo njegovo ime, kadar jim to ni povšeči, ker je ime sluga podobno ali enako njihovemu.

Veseloigra »Sladkosti rodbinskega življenja« pa je predvsem namenjena za odhiti in zabavo za odhiti igralcem in v zabavo občinstvu. Ob teh družinskih »prepirkih« pa se bo marsikdo spomnil tudi na svoje podobne družinske razmere in si moral priznati da je v istih prav tako smešen, kot so smešne osebe na odru, kajti »sladkosti« v rodbinskem življenju niso vselej sladke.

Cprav je veseloigra razmerna precej stara, vendar aktualne svežine še ni izgubila.

Dramaturška predelava je prenesla dejanje iz okostenega kroga grofov, baronov in konete v salonski krog meščanske družbe, dogajanja pa presadila v sedanjí čas. Sicer so se pa podobni dogodki dogajali v preteklosti, se dogajajo danes in se bodo dogajali vse dotlej, dokler ne bo zamrlo malomeščanstvo.

V tej igri nastopajo: Artur de Terillac — Franjo Gunžer, Adrien de Terillac, njegov nečak — Boris Kočevar, Annette, Adrienova žena — Erika Stehlikova, Gospod de Thilaudiere — France Vičar, Gospa de Thilaudiere — Boža Jesenkova, Gospod de Ceicourt — Danijel Sugman, Theodule, sluga — Lojze Matjašič.

Kmetijske zadruge, kmetovalci, pozor!

Glede na važnost in potrebo strokovne izpopolnitve kmečkega prebivalstva, ki je predvsem v interesu vsakega posameznika, pripravljajo organizacije Ljudske tehnike in Okrajni odbor LT in ob sodelovanju Državnega zavarovalnega zavoda vrsto predavanj o živinoreji, sadjarstvu in zaščiti poljedelskih kultur pred vsakovrstnimi škodljivci (kapar itd.). Na teh predavanjih bodo govorili naši znani strokovnjaki ing. Anton Greif iz Ravnega polja pri Kidričevem, ing. Starkl iz Okrajne zadrudne zveze v Ptuj, višji kmet. teh. Vinko Molan iz OZZ Ptuj ter ing. Egon Zorec od Sveta za gospodarstvo pri OLO Ptuj.

Opozarjamo kmetijske zadruge in kmetovalce na važnost teh predavanj, na katere naj opozorijo še svoje sosede in znanca, da bodo res dobro obiskana ter da bo tako dosežen cilj, ki so si ga postavile omenjene organizacije glede strokovne izpopolnitve kmetijskega prebivalstva.

Novili v torek, 2. marca 1954, ob 18. uri.

Ceravno je bilo v zadnjem času na odru več lepih in dobrih del, niso izčrpane vse možnosti kulturno-prosvetnega dela. Režiserja resno ovira mali oder ter mala in neodgovarjajoča dvorana pri izbiri in uprizoritvi kvalitetnih del. Na eni strani pomanjkanje dvorane, na drugi strani pa samejati temelji nedograjenega zadrudnega doma.

Ob sodelovanju vsega prebivalstva Cirkulan ne bi bilo pretežko začeti zbirati materialna sredstva za zgraditev vsaj ene dobre, potrebne dvorane, kjer bi se naša mladina kulturno in prosvetno dvigala in izživljala ter preživela svojo mladost v plodonosnem izobraževalnem delu.

T. F.

Nekaj iz kulturno-prosvetnega življenja v Cirkulanah

V nedeljo, dne 28. februarja 1954 je izvedlo Izobraževalno-umetniško društvo »Francček Kozel« dobro pripravljen spored. Dramatska skupina pod vodstvom tov. Trezike Mohorko je poskrbela za več točkami za razvedrilo in dobro voljo. Tamburaški zbor nam je dokazal, da ni zastoj trud, ki ga vlagajo v delo mladinci pod vodstvom tov. Franca Korenjaka. Posebno lepo je bilo poslušati pesem »O železni cesti«, ki sta jo zapela tovarišica Orlačeva in tov. Gabrovec. Gledalci in poslušalci so bili zadovoljni, le dvorana je bila mnogo premajhna, zato so program po-

novili v torek, 2. marca 1954, ob 18. uri.

Ceravno je bilo v zadnjem času na odru več lepih in dobrih del, niso izčrpane vse možnosti kulturno-prosvetnega dela. Režiserja resno ovira mali oder ter mala in neodgovarjajoča dvorana pri izbiri in uprizoritvi kvalitetnih del. Na eni strani pomanjkanje dvorane, na drugi strani pa samejati temelji nedograjenega zadrudnega doma.

Ob sodelovanju vsega prebivalstva Cirkulan ne bi bilo pretežko začeti zbirati materialna sredstva za zgraditev vsaj ene dobre, potrebne dvorane, kjer bi se naša mladina kulturno in prosvetno dvigala in izživljala ter preživela svojo mladost v plodonosnem izobraževalnem delu.

T. F.

Prah za vogalom

(Po objavi „Svobodne pravljice“ N. O. 1-7)

Tisti malomeščančki v našem mestu, ki se pri opravljanju brezobzirno lotijo vsega, od zasebne življenja posameznika do družbene ureditve kot celote, so tokrat vzeli v zobe literaturo. Ko bi to storili s kolikšak poznavanja, v obliki resne kritike, bi bil tak način sprejemljiv za pisca zgodbe in bi se morda strinjali ali ne strinjali z njo. Toda hudobni jeziki ne znajo drugega kakor obrekovati, zato so vzeli v delo »Svobodno pravljico« kot snov za obrekovanje ter z veliko naslado dvignili »prah za vogalom«. V svojem strastnem lovu za čenčami, s svojim primitivnim malomeščanskim obzorjem, ki ne seže dajl kot do sosedove kuhinje in postelje, so začeli takoj iskati v izmišljeni zgodbi stvarnost in jo seveda po svoje tudi »našli«. Na mah so literarni liki v zgodbi dobili dvojilne v stvarnosti in s tem se literatura konča in začne malomeščansko obiranje. Zal so se obranju pridružili tudi taki ljudje, za katere bi človek opravičeno upal, da imajo več smisla za literaturo kot za čenče.

Tem malomeščančkom se ne izplača javno odgovarjati in širiti njih skromne pojme o literaturi, saj je to prav tako nevhvalečno delo kot žabji zbor učiti »Traviato«. Ker pa je v vprašanju čast in dober glas stvarnih oseb, ki jih hudobni

jeziki istovetijo z literarnimi liki iz »Svobodne pravljice«, je pisec zgodbe dolžan pred javnostjo pojasniti:

Vsi dogodki in osebe v »Svobodni pravljici« so izmišljeni in neresnični, zgodba je izključno literarnega značaja ter nima nobene zveze s stvarnostjo. Vsako istovetenje dogodkov in oseb iz zgodbe s stvarno obstoječimi osebami, je zgolj obrekovanje in kleveta. Pisec se zahvaljuje prizadetim osebami, ki so kljub nevhalečnemu položaju po objavi zgodbe, pokazale popolno razumevanje tega dela.

Na koncu pisec naglašá, da to pojasnilo ni nikakšen uraden preklíc, ki bi ga objavil na zahtevo prizadetih oseb v izobit sodnega preganjanja, temveč stvar, katero priobčuje iz lastnega nagiba.

Miha Remec

NOVE NABAVE IZ ZDA

Jugoslavija bo v prihodnjih mesecih nabavila v ZDA 100.000 ton pšenice, 5000 ton masti in 4000 ton bombaža v dinarjih na temelju ameriškega zakona o vzajemni varnosti, po katerem je moč prodajati ameriške kmetijske presežke v tujini ob izplačilu v valuti kupca.

Kaj vse lidje vün spravijo . . . To ni laž

Vse najboljše za god!

Končno smo se oddahnili. Pust in vse, kar je v zvezi z njim, je za nami. Prezgodaj je še, da bi lahko objavili točne podatke o tem, koliko vina so v zadnji predpustni dekadi popili Ptujčani. Strokovnjaki menijo, da se bo povprečna številka sukala okoli 10 l na Ptujčana, v številni tudi dojenčke in pa edinega ptujškega abstinenta. Če se upoštevamo, da se je cena vina na zadnji prireditvi dvignila na 260 din in se sploh spomnimo na svojo denarnico, nam je tudi razumljivo, da so gospodinjice proglasile mesec racionalne štednje.

Pričelo se je že sredi februarja v kavarni »Evropa«, kjer so goste presenetili s krofi a la prepečenec. Naslednjo soboto pa je rajanje zajelo množice do tal. V Narodnem domu so se izkazali poštvovalni godci DPD »Svoboda«. Medtem ko so dober odstotek Ptujčanov, ki še vedno čakajo na novo dvorano bodočega Lackovega doma, ki bo omogočila kolektivno zabavo vseh Ptujčanov na enem mestu (decentralizirane zabave po raznih gostilnah in majhnih dvoranah ne uživajo ugleda), zvrzili v Kidričevo navdave privlačni plakati. Velika dvorana, godba iz Maribora itd. Skoda, da je razpoloženo pokvarilo dejstvo.

IZ JURŠINC

V noči od nedelje 21 na ponedeljek 22. februarja je prizadela družino Janeza Matjašič v Sakušaku št. 4 nesreča. Zaradi zime je namreč imenovani segreval hlev s kurjavo. Nič hudega slučeč se je družina odpravila spat. Zaradi kurjenja so se ponoči nabrali v hlevu strupeni plini ki so uničili dve kravi (eno brejo in eno z malim teletom). Nadalje se je zadušila breja svinja in šest kokoši. Po čudnem naključju je ostalo pri življenju tele, staro 8 dni, zaje in mačka, ki se je tudi nahajala v hlevu. Skupna škoda znaša približno 112.000 din. Živina ni bila zavarovana, kar je tem hušji udarec za prizadeto družino in obenem dober opomin za vse gospodarje, ki še nimajo domačih živali zavarovanih da jih zavarujejo.

da se tamkajšnji prireditelji niso potrudili vsaj malo karnevalsko dekorirati dvorane (v tem oziru pa vsa čast »Svobodi«), da je bilo vino slabo, a o godbi iz Maribora ne duha ne sluha. Kar pa se mask tiče, tu in tam, ne vem kaj so predstavljale maske v sodobnih plesnih oblekah ali narodnih nošah.

Nekak dostojni zaključek vsega je bil veliki mimohod mask po našem mestu na pustni terek. Maskirana godba in otroci v maskah (ti so sploh najbolj simpatični) so navdušili približno 4000 Ptujčanov, ki so se zbrali v ta namen na trgih in ulicah.

Seveda TD »Partizan« je poskrbel tudi za naše najmlajše. Očaran sem bil, ko sem videl predšolske otroke, kako graciozno so plesali valček, tango in tudi — raspo! Boogie-woogie se izgleda niso obvladali.

No, prav je bilo, da ga zadnji večer tudi njihovi starši, starejši bratje in sestre za zaključek pokronajo. Zato je dostojno poskrbela »Evropa«. Gostom je bilo odmerjenih 0,10 m³ za ples, glasbo je zvočnik čudovito zmehčal, ventilator v kavarni pa se je zabaval z gledanjem čudovitih mask in je zaradi tega miroval, pri maskah pa so, razumljivo, priznani predstavniki gledališča odnesli prve nagrade.

Oče se je slabo izkazal z nalogo

Profesor: »Janko, tvoja domača naloga je najslabša od vseh nalog v razredu. Moral bom o tem obvestiti tvojega očeta.«

Janko: »Prosim nikar, tovariš profesor, sicer mi ne bo hotel nikdar več napisati naloge.«

Na zdravstvenem tečaju v Juršincih

Medicinska sestra: »Nežika, zakaj morajo biti naša stanovanja vedno čista?«

Nežika: »Da lahko vsak čas pokličemo na pomoč medicinsko sestro.«

IZ ZAVRČA

Po zadnjem zboru zadržnikov, ki je bil pred par tedni, je mnogo razpravljanja o novih kandidatih za upravni in nadzorni odbor KZ Zavrč. Na zboru so člani dali vrsto predlogov za izboljšanje dosedanjega dela upravnega odbora KZ Zavrč, o katerem je sodba, da ni bil dovolj iznajdljiv in podjeten pri sezonskem odkupovanju pridelkov haloškega predela, vina in sadja. Kaže, da se pri delu ni dovolj gledalo na skupne zadržne koristi kot v drugih KZ, kjer so lansko leto mnogo boljše gospodarili kot prejšnja leta. Pri odkupu vina se je preveč gledalo na kvantiteto namesto na kvaliteto vina, kar KZ Zavrč ravno ni preveč koristilo. Kaže tudi, da med upravnim odborom in uslužbenci niso pravilni odnosi. Uslužbenecem jemlje voljo za delo zapovedovalni odnos upravnega odbora, ki so ga drugod že zdavnaj zamenjali s življenjskim odnosom, ki je obojestransko koristen.

Na zboru se je pokazalo, da gre velikemu delu članstva za izmenjavo nekaterih članov upravnega odbora, zato so tudi predlagali na novo kandidatno listo člane, o katerih so mnenja, da bodo skrbeli za napredek zadrge. To verjetno ni bilo prav dvema članoma in knjigovodji, ki so brez zboru dopolnili kandidatno listo z novim kandidatom. Kaže, da si je knjigovodja pridobil med članstvom premalo zaupanja, da toliko diskutirajo o tem, da bi moral biti na tem mestu možakar, kot jih imajo v zadrugi, kjer so lani dosegli večje uspehe. Članstvo se vprašuje, zakaj ni ostalo nad 18 milijono vdnarjev v KZ Zavrč, ki jih je prejelo delavstvo v lanskem letu na kmetijskem gospodarstvu. Seveda, če KZ Zavrč ni imela na zalogi stvari, ki so jih delavci potrebovali, so seveda šli nakupovat drugam in tam tudi pustili milijone. Zakaj niso ostali v KZ stotisoči ostalih delovnih ljudi, ki kupujejo vsakodnevno razne potrebe? Vse to je odvisno od sposobnosti KZ Zavrč. Vse to si želi članstvo od novega upravnega in nadzornega odbora.

Zato bodo šli Zavrčani 7. marca na občni zbor KZ, kjer bodo dali pametne predloge za bodoče delo in izvolili take člane v upravni in nadzorni odbor, ki jih je KZ Zavrč res pri srcu in ki se bodo trudili v povezavi z množičnimi organizacijami in občinskimi odborom doseči kar se doseči da.

Jugoslovansko-nemški razgovori

Zahodnonemško zunanje ministrstvo je včeraj sporočilo, da se Zah. Nemčija in Jugoslavija pogajata o finančnih obveznostih, ki jih je Jugoslavija sprejela nase v skladu s sporazumom novembra leta 1950. Namen teh pogajanj je — kot pravi poročilo —, da bi jugoslovanska plačila vskladili s sedanjimi okolnostmi.

Na sestanku je spal

Franc: »Ali si slišal, kako je Tone smrčal na zadnjem sestanku?«

Rudi: »Ja, trikrat me je prebudil...«

V mestni brivnici

Jakob: »Britje, prosim!«

Marja: »Brke skrajšati, ali ostanejo kot sedaj?«

Jakob: »Ja, brke... Obrijte najprej polovico, da bom najprej videl, kako mi pristoja brez brk...!«

Na torkovem živinskem sejmu v Ptuj

Kmet T. je prodal konja. Več kupcev se je ustavljalo pri njem in ga spraševalo za ceno. Eden izmed kupcev je bil najbolj nadeljen, poleg tega pa je ponudil še najnižjo ceno. Ker T. ni vedel, kako bi se ga rešil mu je rekel:

»Umaknite se, da vas konj ne brne!«

Kupec je pogledal konja in kmeta T. in odvrnil:

»Brcnil, morda že, samo kdo mu bo nogo dvignil!«

Pred sodiščem zaradi žaljenja časti

Micka: »Res boš tožila Roziko zaradi žaljenja časti?«

Ivanka: »Ja, tožba je že vložena.«

Micka: »Ali te je res ozmerjala z gosko?«

Ivanka: »Direktno ni tega rekla, pač pa da smatra gos za zelo pametno žival, če mene pogleda...«

Iz Rodnega vrha

Kako srečni so kraji, ki že imajo elektriko! Tudi mi si želimo, da bi v naše skromne domove že skoraj bila napeljana električna luč. Kako vse drugače bi bilo potem pri nas. Pri boljši razsvetljavi bi se tudi laže doma po večerih učili. Marsikdo bi tudi raje vzletel časopis in knjigo v roke in zaradi slabe luči in pomanjkanja petroleja ne bi bilo treba iti s kurami spat.

Kjer je že elektrika, imajo tudi kino predstave. Poučni filmi tam dvigajo in razširjajo ljudem znanje in jih tudi odvrtačo od popivanja. Posebno mladina najde tam več koristnega kot kje na hišnih veseljih ob muziki in pijačevanju. Res dobro bi bilo, če bi tudi v našem kraju priredili večših kino predstav v naši šoli. Kljub temu, da nimamo elektrike, so v stari Jugoslaviji bile večkrat pri nas poučne kino predstave. Ali bi ne bilo mogoče, da bi vsi oddaljeni kraji, ki še nimajo elektrike, tudi v današnjem času bili lahko deležni takih poučnih predstav. Gotovo so še kje stari kinoaparati, ki bi nam brez elektrike lahko pomagali do tako zaželenih kino predstav. Saj mnogi naši stari in tudi mladi ljudje še danes ne vedo, kaj je to kino.

Prosimo torej, da s kinom pride nekdo tudi na naš breg. Posebno zdravstvene slike, kot so jih ob slikanju pljuč imeli rentgenski avtomobili, so nam zbudile željo do kina.

Angelica Serdinšek, učenka V. odd.

Olajšave za letni dopust še naprej v veljavi

V državnem tajnistvu za narodno gospodarstvo FLRJ so danes sodelavcu Tanjuga sporočili, da ostanejo dosedanje predpisi o popustih med izkoriščanjem letnega dopusta za sedaj še v veljavi. Popuste je mogoče izkoristiti v obmorskih, zdraviliških in planinskih turističnih krajih, ki jih je kot takšne razglasil republiški tajnik za narodno gospodarstvo.

V državnem tajnistvu so posebej poudarili, da bodo gostinška podjetja do dokončne odločitve o popustih imela pravico do regresa za tiste delavce in uslužbence, ki bodo medtem prebili v njih svoj letni dopust.

Jugoslovansko-nemški razgovori

Zahodnonemško zunanje ministrstvo je včeraj sporočilo, da se Zah. Nemčija in Jugoslavija pogajata o finančnih obveznostih, ki jih je Jugoslavija sprejela nase v skladu s sporazumom novembra leta 1950. Namen teh pogajanj je — kot pravi poročilo —, da bi jugoslovanska plačila vskladili s sedanjimi okolnostmi.

Nepovabljeni svatje

Neki čičaški tovarnar je pred svojo poroko razposlal znancem in prijateljem p'smena vabila na svojo svatbo. To je izkoristil neki hudomušnež, ki je dal vabila ponatisniti ter jih razposlal nekaj sto povprečnim ljudem: šoferjem, postreščkom, raznašalcem časopisov itd. Posledice tega skora; ni mogoče opisati. Mnogi od »povabljenih« sploh niso šli v cerkev, temveč naravnost v bogatašev dom, kjer so pričakali povratek svatov iz cerkve v navdušenem razpoloženju po tem, ko so že obiskali bogato založene bifeje bogataševga doma.

Novi nasilski avto — ali pa stavka

V nekem manjšem mestu Velike Britanije so gasilci pred kratkim napisali pismo, ki so ga naslovili na mestno občino. Pismo se je med drugim glasilo: »Ali nam omogočite nabavo novega gasilskega avtomobila, ali pa bomo stavkali. Presedlo nam je že namreč, da se ljudje, mesto pri požaru zbirajo pred gasilskim domom in nepravno smejejo, ko mi brezumno poskušamo spraviti gasilski avto v pogon, medtem pa dogorevajo poslopja...«

Štorklja z aluminijasto nogo

V veterinarski bolnišnici v Bremenu v Zapadni Nemčiji se nahaja že nekaj časa štorklja, ki ima eno nogo iz aluminija. Štorklja so našli otroci brez ene noge, ki se je le s težavo držala pokonci. V bolnišnici so štorklji nadomestili nogo z aluminijasto protezo, s katero že dela prve korake.

Winston Churchill ne poslušaj, kar mu ne ugaja

Ze nekaj časa uporablja Winston Churchill dva slušna aparata, ko poslušaj govore poslancev v parlamentu. Če ga govor katera govorec posebej jeziki, ministrski predsednik izklopi slušne naprave ter strmi v strop. Na nekatere poslance to ne vpliva in govorijo dalje.

S kolesom okrog sveta

Neki 27-letni turški državljani se je pred nekaj dnevi pripeljal na kolesu v Singapur, potem ko je v 15 mesecih prevozil Evropo po dolgem in počez. Iz Singapura namerava v Indonezijo, pozneje pa bo obiskal še Hongkong in prepotoval obe Ameriki po dolžni in širini.

Moda — za pse

V neki newyorški trgovini za potrebščine živali so razstavili modne vzorce za pse. Tako je predviden za špansko dogo Sherlock Holmes plašč, rumena kopalna halja za terijerje, črni paletot za pudle in tesno se prilagajajo modri flanelasti jaketi s perzijskim ovratnikom za vse izven mesta potujoče pse vseh ras.

Zvečer v „pisarno“

V nekem mestu Severne Amerike so odprli restavracijo, ki je v krajšem času postala znana daleč okoli in ki je vedno dobro obiskana. Imenuje se »The Office« (pisarna) in omogoča moškimi, ki delajo v pisarnah, potlačiti doma čakajoče zakonske družice, češ, da so imeli opravke v »pisarni«.

Namiznoteniški dvoboj

V nedeljo, 28. februarja, sta se srečala v prijateljskem dvoboju moštvo »Ruda Sever« iz Gor. in ce in Dijski dom — Ptuj. Moštvo dijskega doma, v katerem so nastopali najboljši igralci gimnazije, ni pokazalo tako kvalitete, ne igre kot se je pričakovalo. Kljub visoki zmagi 9:1, so ptujski dijski haterleti na borbenega nasprotnika, posebno v prvih petih igrah posamezno in v parih. Najbolj kvalitetna igra je bila med prvokom gimnazije Mauričem in zelo dobrim Donajem. Mali srednjekolec je sicer pokazal nekaj uspešnih potez, toda na splošno je igral precej slabše kot običajno. Ostra borba se je vodila tudi v drugi igri posamezno, kjer je Hauberju iz Ptuja s skrajno poštvovalnostjo uspešno premagal drugega igralca Gor. in ce. Točko za Gor. in ce je osvojil Golob Stefan z zmago nad Novakom.

Dvoboj je potekal v prijateljskem razpoloženju, za kar gre vsa zahvala vodstvu Gor. in ce, ki je mlade ptujске igralce povabilo na prijateljsko srečanje, v želji razvijati športne odnose z drugimi društvi. V tem oziru je dvoboj popolnoma uspel. Vodstvi obeh moštev sta se sporazumeli na povratni dvoboj, ki bo 21. marca v Ptuj.

VABILO

Odbor SZDLS — Ptuj — I. teren je pripravil za soboto 6. marca t. l., ob 20. uri proslavo Dneva borbenih žena v prostorih kavarne »Evropa«.

Po sporedu družbenega zabava. Vabljeni vsi člani SZDLS — Ptuj — I. teren.

Odbor

MESTNI KINO PTUJ

5. — 8. marca 1954: »Intermezzo« Tednik »Zenica«. Ameriški film
9. — 11. marca 1954: »Mamičija nevarnost«. Nemški film
- Tednik »Moravska svatba«
12. — 15. marca 1954: »Ivanhoe«. Ameriški barvni film
16. — 18. marca 1954: »Obtožba«. Italijanski film
19. — 22. marca 1954: »Makao«. Ameriški film
23. — 26. marca 1954: »Poročil sem se s čarovnico«. Ameriški film
27. — 29. marca 1954: »Privlačne zvezde«. Nemški film
30. marca — 1. aprila 1954: »Prijateljice noči«. Francoski film

Okrajno gledališče Ptuj

Nedelja, 7. marca ob 15 (3.) uri: Cvetko Golar: »DVE NEVEŠTI«, vesela igra v treh dejanjih. Devetič.

Torek, 9. marca ob 20. (8.) uri: Maurice Hennequin: »SLADKOSTI ROBBINSKEGA ŽIVLJENJA«, veseloigra v treh dejanjih. Premiera. Režija in scena Emil Frelj k. g.

Četrtek, 11. marca ob 20 (8.) uri: Cvetko Golar: »DVE NEVEŠTI«, veseloigra v treh dejanjih. Desetič. Zadnja večerna predstava!

Sobota, 13. marca ob 20. (8.) uri: Maurice Hennequin: »SLADKOSTI ROBBINSKEGA ŽIVLJENJA«, veseloigra v treh dejanjih. Prva repriza!

Nedelja, 14. marca ob 15 (3.) uri: Maurice Hennequin: »SLADKOSTI ROBBINSKEGA ŽIVLJENJA«. Tretjič.

Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni dan pred predstavo in na dan predstave od 15. do 17. ure. Ob nedeljah in praznikih od 9 do 11. ure ter eno uro pred predstavo. — Rezerviranje vstopnic v gledališki pisarni (telefon števil. 71) dnevno od 8 do 12. ure razen ob ponedeljkih.

Strokovna vzgoja obrtnih kadrov

Okrajna obrtna zbornica v Ptuj je od svoje ustanovitve dalje organizirala več strokovnih tečajev za razne obrtne stroke z namenom, da obrtnim kadrom omogoči nadaljnjo strokovno in splošno izobrazbo. Zanimanje za te tečaje, kakor je bilo vidno iz dosedanjega obiska je med obrtništvom precejnejše, vendar bi jih ob večjem odzivu lahko bilo več, kar bi bilo vezano na manjše stroške. Bili bi še nadaljevalni tečajji itd. To se posebno opazja pri usmarnski stroki, ki bi prešla s strokovno vzgojo svojih kadrov, z izboljšanjem kvalitete svojih izdelkov in z raznimi novimi modnimi vzorci iz takozvane sezonske (kakor jo sami imenujejo) stiske (padec konjunktura). Tudi zaposlitev kvalificiranih delavcev bi bila večja, na drugi strani pa bi potrošnik lahko po svojem okusu in svoji želji prišel do novejših vzorcev čevljev in seveda do boljše kvalitete.

Pereče vprašanje pri nas je šušmarstvo, o katerem smo že dosti pisali in govorili. Borba proti šušmarstvu se je zadnje čase precej zoostrišla, še bolj pa se bo z novo uredbo o obrtništvu. Tudi med šušmarji je precej sposobnega obrtniškega kadra. Potrebno bi ga bilo vključiti v redne obrtniške vrete, kolikor ima seveda predpisane pogoje (mojstrski izpit).

Zaradi tega se je zbornica odločila, da bo skupno z vajensko šolo za razne stroke v Ptuj organizirala 3-mesečni tečaj za vse tiste, ki želijo opraviti mojstrski izpit in jim s tem omogočiti vključitev v obrt. Tečaj bo 4-krat tedensko v popoldanskih urah, da bi se ga lahko udeležili tudi obrtni pomočniki, ki so zaposleni. Obsegal bo 150 ur strokovnega pouka in približno isto število ur splošnega pouka. Obrtna zbornica je tozadevno že razposlala razpise na občinske ljudske odbore in je prešla že nekaj prijavi. Kolikor bo zadostno število prijaviteljev, se bo tečaj pričel že sredi tega meseca v vajenski šoli za razne stroke v Ptuj.

Mnenja smo, da bi se tega tečaja moralo udeležiti čim več obrtnih pomočnikov, prav posebno tistih iz šušmarskih vrst, nadalje pa je dolžnost vseh večjih obrtnih podjetij, da vplivajo na svoje obrtniške kadre, da se tega tečaja udeležijo že z ozirom na to, ker je v Ptuj in torej vezan le na minimalne stroške.

REZVRNI OFICIRJI!
V četrtek, 11. marca t. l., ob 15. uri bo v Ptuj v dvorani predvojaške vzgoje (poštna zgradba) zanimivo predavanje za rezervne oficirje s področja mesta Ptuj.

Vabljeni vsi!
Odbor združenja ROJ.

MALI OGLASI

UGODNO PRODAO: traktor znamke »Allis Chalmers«, vprežne pluge in brane. — **Kobilarna Turnišče pri Ptuj**, p. Ptuj, p. p. 48.

PRODAJ SENO IN OTAVO, enovprežni voz v nosilnosti 1000 kg, jarem in vprežno opremo. Feliks Šamperl, Nova vas št. 13, Ptuj.

PRODAJ zelo dobro ohranjen globok otroški voziček z odeljico. Naslov v upravi lista.

PRODAJ 4,30 ha gozda v Sed. dišleku. Vprašati v upravi.

NA PRODAJ 2,30 ha njive. Ogled in pojasnila pri Kuhar Janži, Budina.

PRODAJ šivalni stroj. Vprašati v upravi.

Prodaj vrtno parcelo pri Zorčičevem mlinu. Vprašati v upravi.

Tržna inšpekcija ptujškega okraja je resen tekmeč inšpekcij Celja, Maribora in M. Sobote

Državni sekretariat za gospodarstvo LRS je izdal bilten republiške inšpekcije tržišča, v katerem je prikazana aktivnost trgovinske inšpekcije ptujškega okraja. Med 22 okraji Slovenije je ptujski okraj glede vložnih prijav v zvezi z raznimi trgovinskimi prekrškami na 10. mestu, glede rešenih pa na 6. mestu. Glede na vsoto izrečenih denarnih kazni je tržna inšpekcija ptujškega okraja na 12. mestu, glede na preprečeno škodo pa na 5. mestu. Kljub maloštevilnemu osebju je tržna inšpekcija ptujškega okraja v resni tekmi s tržnimi inšpekcijami Celje-mesto, Maribor-mesto, Celje-okolica in Murska Sobota.

S primernim povečanjem števila njenega osebja na število 9 oseb bodo njeni uspehi še boljši, ki se bodo odražali na manjši škodi, ki se še marsikje povzroča ravno po krivdi nezadostne inšpekcije kot preprečevalca škode na področju trgovine.

NASVETI ZA VSAKOGAR

Da zmečšaš trdo meso, zlasti od stare živine, prilij juhi čašico konjaka ali drugega do brega žganja. Meso bo postalo mehko, duh po alkoholu pa se bo med kuhanjem popolnoma porazgubil.

Če je kokoš zdrava, spoznamo po barvi njene kože. Koža zdrave kokoši je temno rdeča, bojne pa bledo-rožnata, uvela ali pomodrela. Mrzel greben je znak, da je nehaja nesti. Oči zdrave kokoši so bistrine in čiste, zalepljene pa pomenijo bolezen. Perje je pri zdravih gladko in lesketajoče, motno pa kaže na golazen. Bojne kokoši so mršave, debele pa so slabe nesnice.

Stari fižol se bo hitreje skuhal, če dodamo vodi žličko jedilne sode. To uporabljamo tudi pri kuhanju starega graha. Še boljše pa je, fižol ali grah dan poprej namočiti v vodi.

Medeninate predmete lahko in dobro očistimo s kisom in soljo.

Mokrega dežnika nikar ne odpiraj popolnoma, ampak povezni polzaprtoga na tla ali pa ga obesi, da se posuši. Tudi v omari naj dežnik visi.

Olupljeno čebulo daj v mrzlo vodo, ki v njej zdrži olje in prepreči, da bi pekla. Če je čebula zelo ostra, jo lupimo v mrzli vodi.

Jed se bo hitro ohladila, če primešaš vodi, v kateri jo hla-diš, precej soli.

Lincije ostane dalje časa lep in se ne lomi, če ga namazeš z oljem in kisom v razmerju 1:1.

Če si jajca pretrdo skuhal, jih daj za nekaj časa v mrzlo vodo; hitro se bodo zmečala.